

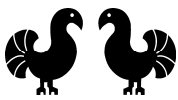
Haninge Hembygdsgille

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2017

*Den 3 september 2017 besökte vi Koppartorp och Nävekvärns
buksmuseum*

Foto Sune Nilsson

Haninge Hembygdsgilles verksamhetsberättelse för år 2017

Antalet fysiska medlemmar var vid årsskiftet 480 st.

Ständiga medlemmar/hedersmedlemmar:

Gunilla Bramme, Olle Flodby, Henry Hall, Eyvor Jonsson, Elisabeth Larsson, Arne Ohlsson, Gunnar Redelius, Göran Sonmark, Margareta Runqvist

Styrelse:

Per Stavfors	ordförande
Bo Stjernström	vice ordförande
Britt Holmberg	kassör
Margareta Runqvist	sekreterare
Margareta Padellaro	postansvarig, skaffare
Sven Klasenius	redaktör
Ingrid Svensson	redaktör
Martin Ahlsén	ledamot
Bengt Andersson	ledamot
Leif Olsson	ledamot
Henry Hall	ledamot
Ulf Nilsson	ledamot
Anita Stjernström	ledamot
Raymond Svensson	Haninge kommuns representant
Tiarana Larsson	Haninge kommuns representant, suppleant

Revisorer:

Björn Hansson	ordinarie
Birgitta Paulsson	ordinarie
Gun Kemperyd Olsson	ersättare
Birgitta Runnman Olsson	ersättare

Valberedning:

Sune Nilsson. Sammankallande
Inger Eriksson
Annita Olin

Inom Styrelsen övriga uppgifter:

Redaktionskommitté, Tidningen Glimtar: Ingrid Svensson, Sven Klasenius, Margareta Runqvist, Per Stavfors

Webmaster: Per Stavfors

Bokförsäljning: Margareta Runqvist

Medlemsregistret: Inger Eriksson (adjungerad styrelsemedlem)

Försäkringsansvarig: Britt Holmberg

Fastighetsansvarig, Tingshuset: Tornberget genom Haninge Kultur & Fritid

Föreningens sektioner och grupper:

Arkeologi	Styrelsens representant	Per Stavfors
Bildgruppen	- " -	Per Stavfors
IT	- " -	Ulf Nilsson
Dokumentation	- " -	Bo Stjernström
Dräkt och Textil	- " -	Margareta Padellaro, Anita Stjernström
Föreningens byggnader och tomt	- " -	Bengt Andersson
Handens museum och smedja	- " -	Martin Ahlsén
Skolmuseet	- " -	Margareta Runqvist

Föreningen är medlem i Sveriges Hembygdsförbund och arbetar därmed i enighet med Hembygdsrörelsens syften, och har genom förbundet en egen hemsida på internet.

Medlemsavgiften har varit 175 kronor

Styrelsen har under verksamhetsåret haft 12 protokollförda sammanträden.

Vi har medverkat i en **samrådsgrupp** med kommunens övriga hembygdsföreningar.

Medlemstidningen (Glimtar från Haningebygden) har under året utkommit med fyra nummer.

Samarbete har vi under året haft med:

Lions

Studieförbundet Vuxenskolan

Medlemskap vi har i följande förbund och föreningar:

Stockholms Läns Hembygdsförbund, Södermanlands Hembygdsförbund

Vendelsö Bygdegårdsförening, Handlaget

Västerhaninge Hemslöjdsförening, Vagnshistoriska Sällskapet

Svenska Omnibusföreningen, Haninge Föreningsråd

Hembygdsföreningarna inom Haninge kommun och på Södertörn

Haninge Hembygds-gilles verksamhetsberättelse för år 2017

Programverksamhet:

Julgransplundring inledde traditionsenligt 2017.

Utflykter och vandringar har varit tre.

Skolmuseet visningar kl. 13-16 den 2:a söndagen i varje månad under terminstid.
Kulturarvsdagen firades med utställning om skolmuseet 20 år samt kulturarvsdagen.

Dräkt och textils sammankomster varannan tisdag mellan kl. 14 - 17 under terminstid.

Torp och Dokumentation sammankomster sista torsdagen i månaden under terminstid.
Dessemellan egna träffar och studiebesök.

Studiecirkel, introduktion i släktforskning under våren.

I Tingshuset Musikkväll, föredrag och utställningar. Flera öppet hus.

I Haninge kulturhus Två föredragskvällar under hösten.

Julmarknaden avslutade som vanligt verksamhetsåret.

I Övrigt se respektive grupps verksamhetsberättelse.

Slutligen:

Ett stort tack för alla arbetsinsatser från styrelse, medlemmar och andra frivilliga. Ett särskilt varmt tack för alla föremål och frivilliga bidrag som skänkts till oss under det gångna året.

För styrelsen

Per Stavfors

Axplock ur verksamheten

Besök på Berga slott

En januaridag i år gavs det åter möjlighet för intresserade medlemmar i Gillet att besöka Berga slott, som ligger på militärt område och annars är stängt för allmänheten. Ciceron under besöket var f.d. örlogskaptenen Ulf Lundberg.

Arkeologigruppen på runstensjakt

Kan det vara en runsten? Alla vill väl vara med och upptäcka en "ny" runsten men med få undantag så sker fynden av en slump. Arkeologigruppen fick ett tips att en sedan århundraden kullfallen bautasten vid Nedersta skulle kunna ha runor på undersidan. Fel förstås. Men en pampig bautasten är det som borde vara rest här uppe på kullen.

En grop visar att stenen redan vänts en gång.

Bergadagarna

Gillet är representerat på en hel del publika arrangemang i kommunen för att sprida kunskap om vårt kulturarv. Här är Bosse och Anita Stjernström med Margareta Padellaro våra amassadörer.

Foton: Per Stavfors

Dokumentationsgruppen.

Dokumentationsgruppen inspekterar den gamla bron vid Västnora.

Foto: Bo Stjernström

Dokumentationsgruppens medlemmar har under terminerna träffats sista torsdagen i månaden under livligt samspråk och kunskapsutbyte med i snitt 10 deltagare. Minnesanteckningar har förts från mötena. Gruppens medlemmar har forskat enskilt eller i mindre grupper om kommunelar, gårdar, torp och andra byggnader, om verksamheter förr och nu, bruksföremål och om personer och utveckling i Haninge med gränsområden till grannsocknarna. Aktuella forskningsområden är varven, marinens verksamhet, hantverk, postdistribution och näringslivets utveckling. Regelbundet presenteras en del av resultaten i Glimtar.

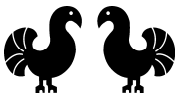
Vi har samarbetat och bytt erfarenheter med de övriga hembygdsföreningarna i kommunen genom en samrådsgrupp.

Under året har arbetet på den tredje boken om "Gårdar i Österhaninge, kyrkbygden" fortsatt. Bidrag för tryckkostnader för den har sökts och beviljats av kultur- och fritidsnämnden med 48.000 kr. Ett flertal föredrag och guidade vandringar i olika delar av kommunen har varit välbesökta. De arkeologiska utgrävningarna i Västerhaninge har kunnat följas med guidningar.

Registrering av våra samlingar fortsätter. Bildregistrering sker kontinuerligt i den nya databasen. Vi har efter bästa förmåga försökt att dokumentera pågående stora förändringar i kommunen, främst i Handen, Vegastaden, industriområdet Albyberg,

och i Västerhaninge och Tungelsta på båda sidor om järnvägen. Vi har följt och dokumenterat uppförandet av ett utsiktstorn på Tornberget. Fortfarande bevakar vi och motsäger oss planerna på två stora bergstäckter vid Ekeby och Västnora. Tillsammans med andra grupper bevakar vi bevarandevärda miljöer och byggnader så att de inte missköts eller förstörs. Som remissinstans har vi tagit del av och svarat på kultur- och fritidsförvaltningens omfattande och seriösa kulturmiljöprogram 2018-2030 som under hösten delgivits oss.

BO STJERNSTRÖM

Hus och trädgårdsgruppen samt vagnsgruppen

Det praktiska arbetet har bestått av sedvanlig gräsklippning samt rensning av rosenhäcken och rabatter. Vi har också planterat lavendel i köksträdgården och Sonja och Britt har satt ett krikonträd.

Målning av Janstorp har påbörjats och ska slutföras under 2018

Ny gräsklippare har köpts in.

Inne i Tingshuset har det byggts en vägg i förrådsrummet innanför Krogsalen. Det nya rummet ska vara låst och användas till förvaring av böcker och förbrukningsmaterial till köket.

Bengt Andersson

DRÄKT- OCH TEXTILGRUPPEN

Gruppen har liksom tidigare träffats varannan tisdagseftermiddag jämna veckor under terminstid. Fortfarande gäller god anslutning och god anda under ledning av Margareta Padellaro och Anita Stjernström. Vi delar på handledningen beroende på tekniker och får ofta hjälp av deltagarna själva med idéer och erfarenheter av "nya" gamla tekniker. Vi upplever även att den sociala kontakten är värdefull.

Dräkter går att justera. Gruppen ger råd och hjälp.

Foto: Anita Stjernström

Gruppen består av "en kärna" ständiga deltagare medan andra "kommer och går" när de fått den hjälp de efterfrågat. Råd, stöd och leveranser av mönster och material för dräkttillverkning ges kontinuerligt vid besök, per telefon, brev och mail. Vi har förmedlat köp av begagnade dräkter. Två Österhaningedräkter, en vuxen- och en flickdräkt har vi fått som gåva under hösten.

Liksom tidigare visar vi dräkterna och andra textilier och demonstrerar olika hantverk vid olika evenemang. Under del av året har textilgruppens utställning i Krogsalens ena vitrinskåp funnits kvar. Fasta

utställningar av dräkter finns dels i tamburen på nedervåningen och dels i ett av de övre smårummen. Där förvaras också en del Västerhaninge- och Österhaningedräkter, andra textilier och bruksredskap av olika slag. Hela begagnade Haningedräkter förvaras i en garderob på vinden. Gruppens material för tillverkning finns i det väggfasta skåpet i Tingssalen. Värdeföremål som broscher, knappar och spännen förvaras i dokumentationsskåpet.

MARGARETA PADELLARO och ANITA STJERNSTRÖM

Rapport från IT och bildansvarig

Vi utökar ständigt med förbättrad information och nya bilder i web-portalen Kollektivt kulturarv.

Bilderna i Kollektivt kulturarv hittas på <http://cawext.ablm.se/> då man når följande sida där man väljer länken "Haninge hembygdsgille":

PER STAVFORS

VERKSAMHETSBERÄTTELSE ÅR 2017 FÖR SVARTBÄCKENS SKOLMUSEUM

Skolmuseet ingår i Haninge Hembygdsgille som en fristående sektion med tills vidare egen ekonomi. Vissa intäkter har medfört att av ursprungliga donerade 20.000 kr idag fortfarande återstår ca 8.000 kr att användas för skolmuseets behov. En handkassa från "sparbössan" används för mindre löpande utgifter upp till 300 kr, överskjutande del tillförs skolmuseets konto. Se vidare kassörens årsrapport för hela Gillet! Besökare och andra lämnar ofta gåvor i form av pengar i vår bössa vid utgången eller skänker böcker och andra föremål.

En arbetsgrupp på 10 personer har träffats två gånger per termin för planering av öppethållande med vakt-schema, skötsel av inventarier och program.

Museet har hållit öppet under terminstid den andra söndagen i månaden mellan kl. 13 och 16 med Olle Flodby-guidning kl. 14. Besöksantalet har varierat mellan 6-7 och 35 personer per tillfälle. Ännu större anslutning, upp emot 50-60 personer, har det varit dels när vi firade skolmuseets 20-årsjubileum den 12 februari med tårtkalas och dels då vi på Kulturarvsdagen den 10 september firade folkskolans 175-årsjubileum med en läromedelsutställning. Terminsavslutningarna har som vanligt firats extra med lite ät-/drickbart till gästerna.

Grupper har getts tillfälle att besöka museet efter beställning hos Svartbäcksskolans vaktmästare. Lärare har på egen hand genomfört besök med hjälp av Olle Flodbys bok "Svartbäckens skola som blev museum" och lärarhandledningen. Under våren var t.ex. klasser från Hagaskolan där vid flera tillfällen och genomförde rollspel med hjälp av anlitade skådespelare. Ibland kunde skolklasser även få hjälp från arbetsgruppen. Även grupper med vuxna har besökt museet med guider från arbetsgruppen.

Skolmuseet har fått bidra med sin fina miljö vid ett par filminspelningar.

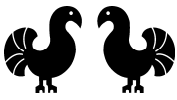
Tornberget har under året utfört ett antal reparationer på huset. Tornberget har också genomfört en brandsyn tillsammans med en brandsäkerhetskonsult.

Museets anslagstavla ute vid vägen har renoverats.

Det vi saknar är fler engagerade personer som nu och i framtiden kan ta över arbetsuppgifter och ansvar för museet!

För arbetsgruppen   Margareta Runqvist   Anita Stjernström

Verksamhetsrapport för Handenmuseisektionen 2017

(Sista som sektion ingående i Haninge Hembygdsförening)

Handenmuseisektionens verksamhet har fortsatt på liknande sätt som vanligt. Det som varit anmärkningsvärt är att det stora projektet att flytta Handens museum och smedja till Tyresta by efter fem års projekterande inte längre verkar vara aktuellt (!). Nya samtal om ev. ny placering förs med kommunen.

Besökare: Vi har under året haft 2846 noterade besök varav 752 är gjorda utav smeder. Den boende familjens närvaro ej inräknad. (Detta är en ökning jämfört med tidigare år då snittet legat på ca 2000 besök per år).

Gruppbesök i museet: Totalt 16, varav 12 var skolgrupper (10 från Haninge). Övriga grupper var: 2 flyktinggrupper, 1 gruppboende från Hermanstorp, samt Rebeckasystrarna.

Skolgrupper på annan plats: Vi hade också ett specialsamarbete med Nacka Hembygdsförenings forntidsdagar där vi på deras lokal Strålsjöstugan i 13 dagar skötte smedjan för 13 skolklasser. Vi hade ett liknande arrangemang med Nynäshamns hembygdsförening, men då endast en dag (14/9). Ett annat skolprojekt med Mimers gymnasium gjordes på Vikingagården Gunnes gård där vi smidde med skolans alla elever under en dag.

Evenemang på museet:

10/6 Kulturparksfestivalen

30/9-1/10 Höstfestivalen "I brytningstid"

16-17/12 Julmarknaden

Övriga händelser på museet: 22/4 Smed-Davids fest, 1/7 barnkalas, 14/10 Vår "hovkonditor" Jeanettes fest, 30/11 Företagskickoff för Dobbindata. Vid 3 tillfällen nyttjades museet av rollspelsgruppen från kyrkan i Skogås.

Externa evenemang för smedjan och museet:

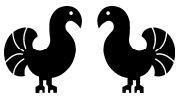
8-9/4 Kungsans Medeltidsdagar (där vi är delarrangörer)

14-17/4 Påsk på Skansen (smedja)

6/5 Lions 100-års firande, Poseidons torg i Handen (smedja m.m.)

6/6 Brandbergsfestivalen. Musikgruppen Pizda spelade och vi hade smedja för barnen

22-25/6 Midsommar på Skansen (smedja)

Haninge Hembygds-gilles verksamhetsberättelse för år 2017

4-13/8 Medeltidsveckan på Gotland (smedja/ hantverksläger)

27/8 Spelmansstämman i Tyresta by. (smedja, bokbord)

23-24/9 Skansens höstmarknad (smedja)

28/10 Medeltidsmuseets höstmarknad

3/12 Haninge Hembygds-gilles julmarknad i och vid Tingshuset (Sotingesmedjan)

Övriga händelser :

1/1-21/3 löpande studioinspelningar med Martins grupp Pizda med egen utrustning

13/3 Pizda spelade på Malmens Konditori i Handen

2/6 Två av smedjans lärlingar ställde ut sina examensarbeten på ett galleri på Hornsgataspuckeln

2/9 Musikgruppen Drakeld spelade på Kulturstigen, Galleri Kyrkskolan i Österhaninge

Som kuriosa på denna sista verksamhetsrapport till Gillet kommer här några milstolpar i projektet Handens museum och smedja:

1992 Smedjan startar på nuvarande adressen (startade först på Källvägen i Handen 1988)

1998 Idén till museet, sökandet av lokaler börjar,

2000 En "billådsåk" plockas ner men kan inte bli huvudbyggnad

2001 Dagsverkstorpet Svensro vid Dalarövägen plockas ner

2003 Handenmuseisektionen kan äntligen bildas

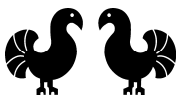
2004 Uppbyggnaden av museet startar

2008 Museet invigs

2017-18 Museet blir en fristående organisation

Vi tackar Hembygds-gillet stort för de gångna åren som er sektion!

Vid pennan: Martin Ahlsén, sektionsordförande

Haninge Hembygdsförening
812400-9682

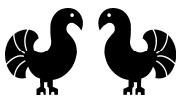
BALANSRÄKNING 2017-12-31

TILLGÅNGAR	Not	2017-12-31	2016-12-31
Fordring hos leverantör			8 056
Förutb.kostn. Beräkn int.		2 000	-
Summa fordringar		2 000	8 056
Omsättningstillgångar			
Kassa		5 715	4 148
Plusgirot		89 209	58 736
Nordea Bank		160 327	144 742
Swedbank		281 520	1 081
Swedbank Fasträntekonto	Not 3	-	280 000
Handelsbanken		17 540	17 540
Summa kassa och bank		554 311	506 248
SUMMA TILLGÅNGAR		556 311	514 304
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital		482 813	462 423
Årets Resultat		- 2 864	20 389
Summa Eget kapital		479 949	482 813
Kortfristiga Skulder			
Leverantörsskulder		13 976	15 923
Fond Skolmuseet	Not 4	10 656	8 918
Förutbetalda hyror/medl.avg		700	2 575
Kortfristiga skulder		3 030	4 075
Övriga interimsskulder	Not 5	48 000	
Summa		76 362	31 491
Summa eget kapital		556 311	514 304

Not 3 Ingen fastränteplacering p.g.a obefintlig ränta

Not 4 Fonden för Skolmuseet har ökats p.g.a intäkterna från O. Flodby's bokförsäljning som tillgodoräknas Skolmuseet

Not 5 Bidrag från kommunen till ny bok

Haninge Hembygds-gille

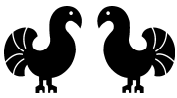
812400-9682

Resultaträkning 1/1 - 31/12 2017

INTÄKTER	NOT	Årsbudget 2017	Utfall 31.12.2017	Utfall 31.12.2016
Medlemsavgifter		88 000	82 250	88 100
Gåvor		-	75	3 575
Bidrag kommunala/övriga		4 000	4 050	11 003
Programintäkter inkl. Skolmuseet		6 000	21 309	6 207
Kursavgifter		-	4 000	2 150
Hysesintäkter		70 000	70 900	67 580
Försäljning		25 000	20 514	47 572
Summa intäkter		193 000	203 098	226 187
Direkta kostnader				
Glimtar		- 75 000	- 61 662	- 79 862
Aktivitets/programkostnader		- 17 000	- 26 383	- 22 498
Litteraturkostnader		-	-	- 2 625
Bildarkivering		-	-	-
Övriga kostnader inkl. Skolmuseet		- 5 000	- 4 037	- 3 810
Avgift SLH Årsavgifter		- 17 000	- 14 320	- 16 093
Summa direkta kostnader		- 114 000	- 106 402	- 124 888
Övriga kostnader				
Lokalkostnader/fastighetunderhåll		- 32 000	- 11 142	- 12 249
Förbrukningsinventarier	Not 1	- 6 000	- 26 718	- 299
Leasing	Not 2	- 20 000	- 17 736	- 19 248
Administration/kontor		- 45 700	- 41 668	- 45 882
Representation/uppvakning		- 1 000	- 2 049	- 762
Summa kontorskostnader		- 104 700	- 99 313	- 78 440
Personalkostnader				
Utbildning		- 6 000	- 625	- 3 590
Summa personalkostnader		- 6 000	- 625	- 3 590
Summa kostnader totalt		- 224 700	- 206 340	- 206 918
Resultat före finansiella intäkter och kostnader		- 31 700	- 3 242	19 269
Ränteintäkter		500	439	1 120
Räntekostnader			- 60	-
Resultat från finansiella investeringar		500	379	1 120
Årets resultat		- 31 200	- 2 864	20 390

Not 1 Vi har under året införskaffat en ny åkgräsklippare i byte mot den gamla

Not 2. Leasingavtalet på diskmaskinen har avslutats och vi har löst in återstående belopp som var kvar

Revisionsberättelse för Haninge Hembygdsgille

Organisationsnr 812400-9682

Räkenskapsåret 2017

Undertecknade, som av årsstämman utsedda revisorer får härmed avge revisionsrapport för räkenskapsåret 2017.01.01 – 2017.12.31.

Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, bokföringen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed.

Vi har tagit del av protokoll, verifikationer och andra handlingar som är av värde för vår bedömning.

Föreningens inkomster och utgifter under året samt den ekonomiska ställningen vid årets utgång framgår av bifogade årsredovisning för tiden 17.01.01 – 17.12.31.

Då det under granskningen inte framkommit anledning till anmärkning

Tillstyrker vi

att resultaträkningen och balansräkningen fastställs

samt att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2017.

Västerhaninge 15/2 2018

Björn Hansson

Birgitta Paulsson